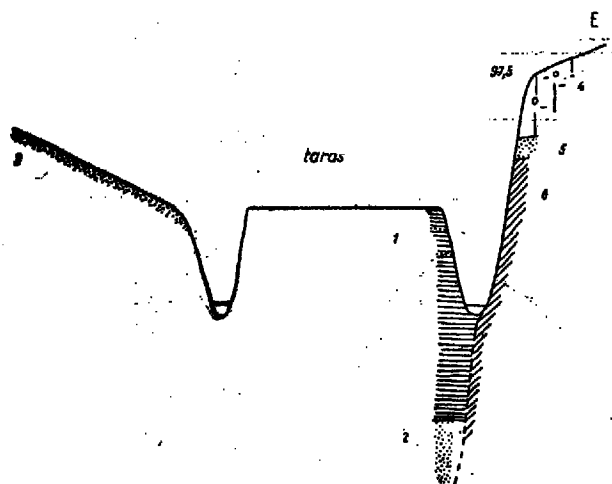

Ryc. 2. Mapa geologiczna z lokalizacją odsłoneń i wyrobisk.

1 — torfy, 2 — utwory dolinne (mulki, piaski, namuły);
 3 — piaski fluwioglacjalne, 4 — glina zwałowa, 5 — utwory dolinne na łożach pstrych, 6 — piaski fluwioglacjalne na łożach pstrych, 7 — glina zwałowa na łożach pstrych, 8 — łoża pstry, 9 — odsłonecie, 10 — sonda, 11 — wkop z sondą, 12 — studnia

Ryc. 3. Odsłonecie nr 3 — Gąbin.

Ryc. 4. Wkop nr 1.

Atrakcyjność złoża podnosi jego położenie w pobliżu szlaków wodnych, co umożliwia tani transport.

Obszar II — Sierawin Borowy. Obszar ten położony jest w większej części w dolinie, co utrudnia eksploatację. Wymaga również przeprowadzenia szeregu wierceń w celu ustalenia jakości surowca, ponieważ płytkie (1,4 m) sondy stwierdziły występowanie wkładek piaszczystych. Jak to ilustrują wyniki sond nr 15 i 14, łoża występują także na zboczu w pozycji dogodnej dla eksploatacji.

Obszar III — Gąbin. Jest to największy z obszarów łoż pstrych w tej okolicy. Wiercenia wykonane w Gąbinie stwierdziły występowanie łoż pstrych do głębokości 100 m. Występowanie ich zaznacza się w morfologii w postaci wzniesienia ciągnącego się od Gąbina aż do Sannik. Obecnie istnieją tu tylko 2 odsłonecia łoż; jedno w Topolnie, drugie w Gąbinie, w miejscu, gdzie wypiętrzanie przecięte jest przez rzeczkę. W Topolnie łoża są eksploatowane do produkcji cegły, natomiast w Gąbinie eksploatację uniemożliwia istnienie zabudowań. Idealnym wprost miejscem do eksploatacji na skalę przemysłową jest północno-wschodnie zbocze wzniesienia, ok. 1,5 km na E od Gąbina. Jedyną przeszkodą przy eksploatacji jest miąższość nadkładu, która może dochodzić do 16 m (w Topolnie tylko 0,5 m gliny zwałowej), a w odsłoneciu w Gąbinie — 2 m). W razie wystąpienia wód mogą one zostać odprowadzone do wyżej wspomnianej rzeczki, której dno znajduje się na wysokości 92 m n.p.m., gdy wierzchołek wzniesienia — 113 m n.p.m. W przypadku konieczności schładzania łoż można wykorzystywać piasek znajdujący się u podnóża północno-wschodniego zbocza.

Inne miejsca występowania łoż pstrych obejmują ograniczone lub nie znane pod względem powierzchni obszary, z tego też względu nie zostały omówione, jednak można je odszukać na czystorysie mapy geologicznej znajdującym się w Archiwum Dokumentacji Źródłowej IG.

Opis odsłoneń i wyrobisk. Wkop nr 1 (na zboczu).

We wkopie pod połowy piec do wypalania cegły widoczny jest glaciektonicznie zaburzony łoż pstry pod pokrywą 0,5 — 1,75 m gliny zwałowej. Wzajemny stosunek warstw wyjaśnia ryc. 1.

- głina zwałowa przemieszana z glębą (stare glinianki),
- głina zwałowa pionowo splekana, brązowa,
- łoż mułkowaty, pstry (żółty, pomarańczowy, szwy) z niewielkimi skupieniami węglanu wapnia,
- łoż brunatny.

Odsłonecie nr 2 — kol. Sierawin (w stromym zboczu 2,4 m nad poziomem torfowiska).

- 0,0 — 0,6 piaski pylaste z glazkami w spągu,
- 0,6 — 2,3 mułek plamisty (żółty, rdzawy, zielonosiwy), niewarstwowany, zwięzły, plastyczny, w spągu pylasty, mokry.

Odsłonecie nr 3 — Gąbin.

- Namuły ciemnoszare, z fauną małży i ślimaków holocenów w stropie.
- Piasek czarny, mulasty.
- Piaski fluwioglacjalne.
- Głina zwałowa brązowa.
- Piaski pylaste i drobnoziarniste zielonosiwe, w stropie rdzawe.
- łoż pstry.

Szczegółowe opisy i lokalizacja wszystkich odsłoneń i wyrobisk znajduje się w Archiwum Dokumentacji Źródłowej Instytutu Geologicznego.